

Aan College ter:	Instemming	d.d. 26 juni 2019
Eerder behandeld:	in MT	d.d. 11 juni 2019
Notitie-opsteller:	5.1.2.e Woo	Publiceren in Kennisportaal: Ja, notitie en bijlage(n)
Bijlagen:	geen	
Akkoord Secretaris:		Consultatie: Nee

C-326.I.06 NVIC gegevens over 2013-2018

Inleiding

Het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) heeft onder andere als wettelijke taak om vergiftigingen met chemische stoffen te registreren en rapporteren. Het registreren doen zij al jaren aan de hand van meldingen van artsen en dierenartsen.

Het gaat daarbij om chemische stoffen in de volle breedte zoals: geneesmiddelen, huishoud- en doe-het-zelf producten, cosmetica, drank en genotsmiddelen en bestrijdingsmiddelen. Het betreft meldingen over acute blootstellingen vanuit de particuliere omgeving en meldingen van acute bedrijfsongevallen. Van het totaal aantal blootstellingen aan mensen komt ca. 2% uit bedrijfsongevallen.

Voor het Ctgb is het belangrijk om te weten of het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden in de praktijk leidt tot onverwachte effecten. Een terugkoppeling over effecten in de praktijk kan helpen om de voorschriften en toelatingen te verbeteren en het gebruik veiliger te maken.

De laatste jaren heeft het Ctgb zich ingespannen om de systemen voor terugkoppeling beter in te richten. De volgende instrumenten en afspraken zijn hiervoor in beeld:

- Meldingen door toelatinghouders (gbm: artikel 56 PPPR, biociden artikel 47 BPR). Hiervoor is inmiddels een goed meldingssysteem ingericht.
- Verder bestaat voor het milieu de milieukwaliteitsmonitoring (lucht, oppervlaktewater, grondwater), waarvan de gegevens door het Ctgb gebruikt worden.
- De NVWA heeft als taak om residuen in voedingsmiddelen te controleren en rapporteert daar jaarlijks over. Het Ctgb heeft dergelijke gegevens incidenteel gebruikt voor aanpassing van de toelatingen.
- Met ILT is op bestuurlijk niveau afgesproken dat indien zij in de praktijk signaleren dat het gebruik van biociden aanleiding geeft tot ongewenst situaties, dat zij hierover een signaal zullen afgeven aan het Ctgb.
- De informatie verzameld door het NVIC is het afgelopen jaar op incidentele wijze twee maal gebruikt voor aanpassingen van toelatingen. Inmiddels zijn met NVIC afspraken gemaakt over een meer intensieve uitwisseling van gegevens.

In het MT van 17 juli 2018 (MT29 ap03) is door het MT besloten dat de gegevens van het NVIC jaarlijks geanalyseerd zullen worden op vergiftigingsverschijnselen die te maken hebben met regulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

In deze notitie wordt aangegeven wat de eisen zijn aan gegevens over onverwachte effecten van gewasbeschermingsmiddelen en biociden in de praktijk, om bruikbaar te zijn voor het Ctgb. Daarna

worden de gegevens die door het NVIC beschikbaar zijn gemaakt over de jaren 2013-2018 geanalyseerd. Op basis daarvan worden conclusie getrokken ten aanzien van de bruikbaarheid van de gegevens van NVIC en aanbevelingen gedaan.

Bruikbaarheid gegevens voor het Ctgb

Het verzamelen en analyseren van gegevens over de effecten van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden is alleen zinvol voor het Ctgb als het uiteindelijk de mogelijkheid biedt om aanpassingen te maken in toelatingsbesluiten. Dat kan zijn: aanpassing van de gebruiksaanwijzing, voorschrijven van extra maatregelen om de risico's te beperken, voorschrijven van extra waarschuwingszinnen, beperken van de toelating of als ultieme maatregel het intrekken van de toelating.

De gegevens uit terugkoppelingen die het Ctgb nodig heeft om tot aanpassing van toelatingen te komen moeten aan een aantal eisen voldoen:

1. De gegevens moeten verwijzen naar specifieke toegelaten middelen of op zijn minst naar specifieke stoffen in toegelaten middelen;
2. Het moet duidelijk zijn dat de gegevens betrekking hebben op gebruik volgens de voorschriften;
3. Het moet duidelijk zijn dat de gegevens geen betrekking hebben op opzettelijk misbruik (bijv. suïcide of opzettelijke vergiftiging van dieren);
4. De gegevens moeten laten zien dat er een relevant verband is tussen de meldingen, het aantal en de ernst daarvan en het gebruik volgens voorschrift, op basis waarvan het mogelijk moet zijn om een proportionele maatregel te nemen;

Gegevens van het NVIC

Buiten reikwijdte verzoek
[Redacted text]

Buiten reikwijdte verzoek
[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

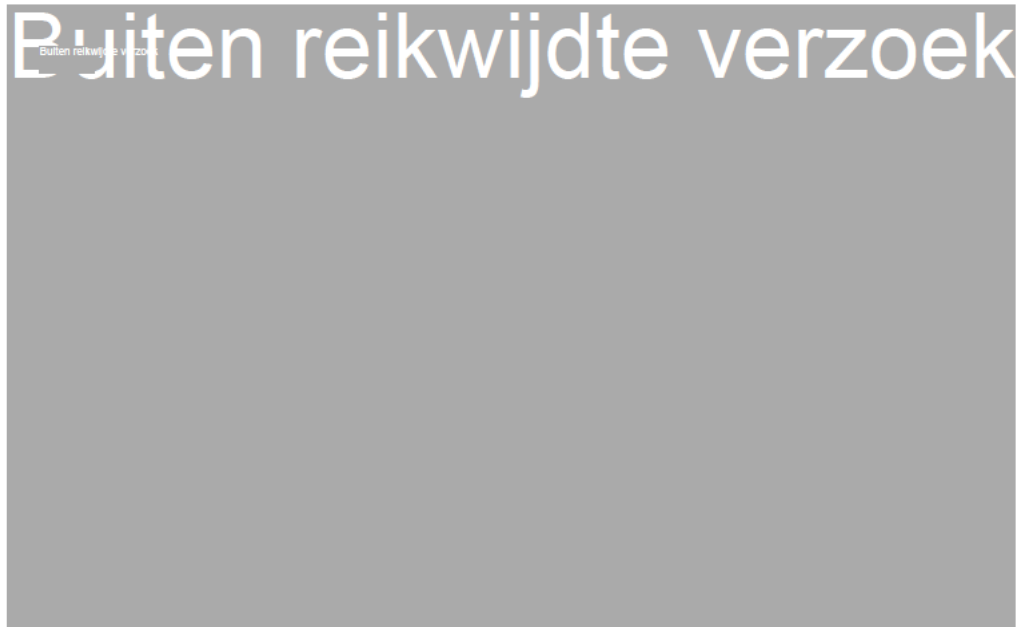
[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte verzoek

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Belangrijkste gewasbeschermingsmiddelen waarvoor meldingen gedaan zijn

Van de meldingen over blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen gaat circa een derde van de meldingen over producten op basis van glyfosaat. Het feit dat middelen op basis van glyfosaat veelvuldig gebruikt worden door particulieren biedt daarvoor een verklaring.

Verder gaan circa een kwart van de meldingen over slakkenmiddelen.

De overige meldingen voor gewasbeschermingsmiddelen zijn zeer divers.

Tabel 3: Toepassingen van gewasbeschermingsmiddelen waarvoor het hoogste aantal meldingen zijn geregistreerd

Gewasbeschermingsmiddelen (NVIC codes)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	gemiddeld
Glyfosaat (4209B)	99	102	83	110	79	81	93
Slakkenmiddelen (4400-4401)	60	96	74	91	59	57	73

De uitsplitsing naar mens/dier en leeftijdscategorie laat zien dat meldingen over blootstelling aan glyfosaat vooral mensen tussen 18 en 65 jaar en dieren betreft. Het lijkt hier dus te gaan om blootstelling bij of vlak na toepassing.

Bij de meldingen over slakkenmiddelen gaat het vooral om jonge kinderen en dieren. Voor de hand ligt dat het hier gaat om het opeten en doorslikken van middelen (zoals korrels) die in en om het huis zijn toegepast.

Tabel 4: Gewasbeschermingsmiddelen meldingen over 2018 uitgesplitst naar leeftijdscategorie en naar mens/dier.

Gewasbeschermingsmiddelen 2018 (NVIC codes)	0 t/m 4 jr	5 t/m 12 jr	13 t/m 17 jr	18 t/m 65 jr	> 65 jr	Onbe- kend	Dier	Totaal
Glyfosaat (4209B)	4	2	0	35	10	0	30	81
Slakkenmiddelen (4400-4401)	14	1	0	0	1	1	40	57

Conclusies

De gegevens van het NVIC geven een overzicht over meldingen van blootstellingen aan biociden en gewasbeschermingsmiddelen. Het totaal aantal meldingen (2018: ruim 2300) geeft aan de ene kant aan dat er jaarlijks veel situaties in Nederland zijn waarin mensen en dieren (ongewenst) worden blootgesteld aan biociden en gewasbeschermingsmiddelen. Aan de andere kant zijn de gegevens niet zodanig dat hieruit conclusies getrokken kunnen worden over eventuele aanpassingen van toelatingsbesluiten. Daarvoor ontbreekt het aan:

- Inzicht in welke meldingen verband houden met daadwerkelijke vergiftigingsverschijnselen
- Inzicht in regulier gebruik volgens voorschrift of onjuist gebruik (inclusief opzettelijke vergiftiging)
- Inzicht in de aard en ernst van de klachten bij vergiftigingen
- Inzicht in professioneel gebruik of niet-professioneel gebruik
- Mogelijkheden om proportionele maatregelen te nemen i.v.m. genoemde gebrek aan inzichten

Verder is het niet mogelijk om de aantallen meldingen voor specifieke toepassingen of producten te vergelijken met de schaal waarop die producten beschikbaar zijn voor professionele of niet professionele toepassingen. Dat leidt ertoe dat het niet mogelijk is om relatief veel voorkomende vergiftigingen bij producten die relatief weinig verkocht worden (en waarbij het goed zou zijn dat Ctgb de toelatingsvoorschriften zou aanpassen) in de cijfers te herkennen.

Wat wel mogelijk is op basis van de beschikbare NVIC gegevens:

- Jaarlijks trendanalyses uitvoeren om onverwachte stijgingen van aantallen meldingen per toepassing of middel te kunnen signaleren
- Deze jaarlijkse analyse tevens gebruiken om elementen van onze toelating en voorschriften te evalueren (bijvoorbeeld: evaluatie van de voorschriften voor een toepassing als mierenmiddelen, ready to use verpakkingen voor particulieren, evalueren van de effecten van maatregelen die genomen zijn, kind- en dierveilige verpakkingen, etc.)

Aanbevelingen

Op grond van bovenstaande analyse en conclusies worden aanbevelingen gedaan om de meldingen bruikbaar te maken voor het Ctgb en om het systeem van terugkoppelingen verder te ontwikkelen.

1. Overleg met NVIC op welke punten de registratie van meldingen aangepast kan worden zodat de verzamelde gegevens beter bruikbaar zijn voor het Ctgb om in te grijpen in toelatingen.
2. Verzoek NVIC om opvallende trends tijdig bij het Ctgb te melden (zoals bij alfachloralose gebeurd is) en indien nodig daar nader onderzoek naar te doen zodat de meldingen bruikbaar worden voor eventueel ingrijpen in toelatingen door het Ctgb.
3. Maak 1x per jaar op basis van de meldingen van afgelopen jaar een trendanalyse en gebruik die analyses om elementen van onze toelatingen en voorschriften te evalueren.
4. Meldt aan het ministerie van I&W dat inzicht in de jaarlijkse verkoop van biociden wenselijk is. Verzoek I&W om te komen tot een verplichte jaarlijkse opgave van verkoop/omzet aan biociden.